

„Когато силата на любовта надмине любовта към силата, светът ще опознае мира“

Джими Хендрикс

Живко Викторов Зидаров

X клас, ЧСУ „Леонардо да Винчи“, гр. Добрич

Всеки иска да постигне власт.

Дори когато не водим войни, се впускаме в битки за икономическо надмощие. А в „малкия“ мащаб на ежедневието ни се сражаваме да се наложим като инфлуенсъри с повече последователи в социалните мрежи. Дали не се стремим към контрол и в приятелството?

Думите на Джими Хендрикс, изречени преди повече от половин век, днес звучат толкова актуално!

Точно заради любовта към силата съществуват войните. Победителят получава още повече сила, придобива още повече власт. Войната е донесла страшни жертви, а силата и властта често замислят следваща война – ужасяващ порочен кръг. Къде е разумът, къде е стремежът към благоденствие и мир? Чуваме ли думите на Аристотел: *„Не е достатъчно да се спечели войната. По-важно е да се организира мирът.“*?

Разбираме стойността на това, което имаме, когато го изгубим. Пари, близки, любов, здраве, ... мир. Любовта към силата е у тези, които имат властта да водят човечеството към неговия крах. Те няма сами да изгубят властта – властта сама пази себе си. Ние – всички хора, човечеството – трябва да променим посоката ѝ. И то да го направим обединени. Имаме ли сила да се обединим? Имаме ли вяра един в друг?

През 2019 година студентът от Калифорния Мати Робъртс публикува шеговито събитие във фейсбук, с което призова хората да се съберат и заедно да щурмуват базата Зона 51, за да видят какво се крие там. Това много бързо се разпространи и над два милиона души потвърдиха, че ще отидат. Когато настъпи денят обаче, пред двата входа на Зона 51 имаше само 150 души, а в близките градчета се проведеха два музикални фестивала. Страшната част на тази история е, че когато разбраха за предстоящото събитие, американските военновъздушни сили заявиха, че ще използват всички нужни мерки, за да предпазят базата. В насрочения ден около входовете към Зона 51 бяха струпани военни, в готовност да отвърнат на всеки опит за нахлуване.

Въпреки че логично идеята претърпя пълен провал, някои приемат тази случка като пример, че Америка е била готова да убие два милиона души, вместо да намери мирен начин да разреши ситуацията.

Планетата ни – общият ни дом – страда от глобални екологични проблеми, чието влияние нараства всеки ден. За да я спасим, очакваме от управляващите общ план за по-устойчив живот. Но това не са ли същите управляващи, които биха допуснали народът им да загине, за да спечелят още един процент от световната власт? Не можем да напреднем като цивилизация, ако това не се промени. Днес вървим към бъдеще, състоящо се от работи, заели нашите позиции – работещи вместо нас. Повечето хора ще са с наднормено тегло, поради заседналият начин на живот и все по-голямото технологично удобство. Растенията и дърветата почти ще са изчезнали и ще е пълно с болести и вируси, чието лечение ще е скъпо и достъпно само за определени хора. Активният човек ще е станал пасивен.

И обикновените хора сме сякаш безсилни да променим посоката, наложена от „великите сили“ и управници. Унищожаваме планетата. Заличаваме и човешката същност ...

Не, не сме безсилни. Ние сме гражданите и ние решаваме. Ние знаем какво искаме за нас и за идните поколения. Не може безразлично да гледаме как светът ни умира, но да твърдим, че това не ни засяга лично, че това няма значение. Ние избираме управниците. Ние определяме посоката. Или както е казал Перикъл: *„Само защото ти не се интересуваши от политиката, не означава, че политиката не се интересува от теб.“*

За да има мир между хората, трябва да има първо мир между всички държави, враждите да се забравят, различията да се преодолеят, икономическите интереси да станат по-маловажни от човешкия живот – държавите да се управляват с мисъл за народа, вместо с мисъл за придобиване на повече власт. Как да се случи това? *„Едно от наказанията да отказваш да участваш в политиката е, че накрая започват да те управляват подчинените ти.“* – Платон ни учи как всеки един от нас има възможност да промени света. Колкото и образован, морален и добросъвестен да е човек, ако той не поеме инициативата и не вземе бъдещето си в ръце, ще зависи от волята на по-неукния, нискоморален човек, който обаче е активен.

Нелсън Мандела казва: *„Образованието е най-мощното оръжие, което можете да използвате, за да промените света.“* Нима тези, които ни управляват не са нечии деца, близки, приятели? Защо са станали такива? Защото така са ги възпитали, в такава среда са израснали. Следователно, за да можем да имаме добри управляващи, трябва да възпитаваме добре децата си. Бъдещето на всяка държава зависи от нейните деца. И ако се влагат достатъчно средства и усилия в това, те да получат добро образование и възпитание, то бъдещите управляващи на държавата ще бъдат възпитани, образовани, инициативни и морални хора. Така ще постигнем по-добро бъдеще и мирен живот.

Стремежът към сила е в човешката същност – колкото и да е богат човек, каквото и да притежава, винаги ще иска още. Но ние търсим щастие и в любовта. Отличаваме се от останалите живи същества по способността си да разсъждаваме и да се самоосъзнаваме. Можем да поставим любовта над силата, ако осъзнаем накъде сме тръгнали и проявим самоинициатива да променим своя път. Ако пожелаем да се ръководим от морала.

„Постъпвай така, че максимата, от която се ръководиши в своето поведение, да може да бъде превърната във всеобщ нравствен закон!“. Моралната постъпка според Кант не е стремеж към някаква цел – постъпката е необходима сама по себе си. И свободната воля е тази, която проявява истинската добрина – когато всеки има свободата да не направи добро, но въпреки това решава да го стори. Така се разпространява любовта. Според думите на архимандрит Йоан Крестянкин, *„И най-нищожната добрина е усилие срещу човешкия застои.“* Всеки малък жест, колкото и нищожен да изглежда, може да отвори очите на човек, който не вярва в смисъла на доброто, да започне самият той да прави добро.

Човечеството може никога да не преодолее любовта си към силата и да продължава да се отдалечава от възможността силата на любовта да ни донесе мир. Но стремежът на хората към добро винаги е съществувал. „Новата“ заповед е: *„Да възлюбиши ближния си като себе си.“* (Марк 12:31). В нас се крие силата да променим посоката на собствения си живот. Да осъзнаем, че ние хората сме едно цяло и че от добруването на другите зависи и нашето собствено добруване. Да не се вманиачаваме в това, което може да ни донесе властта и да се съсредоточим върху това, с което силата на любовта – обичта към нашите близки и хората около нас – може да промени света. Ако ние хората протегнем ръка един към друг, преодолеем различията си и се доверим на сърцата си, светът определено ще стане едно по-добро място.